

Memo

afzender

opsteller

telefoon

e-mail

aan De leden van de vaste commissie voor
Binnenlandse Zaken

datum 25 november 2025

betreft Toezeggingen- en motierappel

Op 17 september 2025 is het jaarlijkse toezeggingen- en motierappel uitgegaan naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) met overzichten van openstaande en deels voldane toezeggingen en van de niet of gedeeltelijk uitgevoerde moties op het beleidsterrein van dit departement. De gehanteerde rappeldatum is **1 juli 2025**; het betreft dus toezeggingen en moties waarvan de termijn op die datum is verstreken.

Op 13 november 2025 heeft de minister van BZK mede namens de staatssecretaris van BZK schriftelijk gereageerd en de stand van zaken weergegeven met betrekking tot zowel de afdoening van de toezeggingen als de moties.

In onderstaand overzicht van toezeggingen en moties vindt u de samenvatting van de toezegging en motie, de reactie van de bewindspersoon, een ambtelijke toelichting op en/of ambtelijk voorstel over de - al dan niet te wijzigen - status of deadline van de toezegging of motie.

Toezegging T02615 is reeds als voldaan aanmerkt in de commissievergadering van 28 oktober 2025 en is daarom niet opgenomen in dit memo.

TOEZEGGINGEN

- 1) Toezegging: De staatssecretaris voor Europese Zaken zegt de Kamer, naar aanleiding van een verzoek van de **commissie** voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis der Koningin, toe dat, wanneer het richtlijnvoorstel in de besluitvormende fase komt, het kabinet voorafgaande aan de desbetreffende Raad de definitieve (concept)versie van de richtlijn aan de Eerste Kamer opstuurt ([T01237](#)).

Reactie ministerie: Afgedaan. De Eerste Kamer is op 15 april 2024 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I, 21501 31, nr. BT). Het kabinet beschouwt daarmee de toezegging als afgedaan. Er is geen aanvullende informatie vanuit het kabinet richting de Eerste Kamer voorzien. Het kabinet verzoekt u de toezegging als voldaan aan te merken.

Ambtelijk voorstel: de stand van zaken voor wat betreft de richtlijn is als volgt: onder het Deense voorzitterschap is begin november 2025 een voortgangsrapportage gepubliceerd ([ST 14921/25](#)). Momenteel zijn nog steeds 3 lidstaten tegen deze richtlijn waardoor de vereiste unanimiteit ontbreekt. Het is nu nog onduidelijk of, en welke, vervolgstappen genomen zullen worden.

Ambtelijk voorstel: deadline verschuiven naar 1 juli 2026 omdat het voorstel thans nog in behandeling is.

datum 25 november 2025

blad 2

- 2) Toezegging: De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Backer (**D66**), toe de Kamer te informeren over de gefaseerde inwerkingtreding van de actieve openbaarmaking ([T03362](#)).

Reactie ministerie: De Eerste Kamer is op 25 juni 2024 per brief geïnformeerd ([Kamerstukken I 2023/24, 33328, nr. AL](#)). Voor het einde van 2025 volgt aanvullende informatie over de inwerkingtredingdata van de overige drie fases van verplichting tot openbaarmaking van categorieën informatie. De Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 31 december 2025.

Ambtelijk voorstel: deadline verschuiven naar 31 december 2025.

- 3) Toezegging: De staatssecretaris Mijnbouw zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (**GroenLinks**), toe dat hij in gesprek zal treden met de NCG, gemeenten en vertegenwoordigers van bewoners om te kijken of de coördinatiebepaling een probleem oplevert en hoe dit kan worden opgelost. Hier wordt de provincie bij betrokken ([T03601](#)).

Reactie ministerie: Afgedaan. De coördinatiebepaling is vervangen door het verplichten van het maken van afspraken in een samenwerkingsovereenkomst via de wet Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met een aantal omissies en verduidelijkingen (36.566), die op 18 februari 2025 door de Eerste Kamer is aangenomen. Het kabinet beschouwt de toezegging daarmee als voldaan.

Ambtelijk voorstel: met betrekking tot de samenwerkingsovereenkomst is het volgende opgenomen in de wet: *Onze Minister, het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten, betrokken gedeputeerde staten en Onze Minister die het aangaat, maken in een samenwerkingsovereenkomst afspraken over de onderlinge afstemming van de besluiten die nodig zijn bij de voorbereiding van een versterkingsbesluit.*

Ambtelijk voorstel is om de status van de toezegging (thans: openstaand) als voldaan aan te merken.

- 4) Toezegging: De staatssecretaris Mijnbouw zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (**GroenLinks**), toe dat in de kabinetsreactie, en anders in komende weken, gekeken wordt naar een mogelijke uitzondering in individuele gevallen op de verplichting om een akte van cessie te tekenen ([T03602](#)).

Reactie ministerie: Afgedaan. De akte van cessie is geschrapt via de wet Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met een aantal omissies en verduidelijkingen (36.566), die op 18 februari 2025 door de Eerste Kamer is aangenomen. Het kabinet beschouwt de toezegging daarmee als voldaan.

Ambtelijk voorstel: aangezien de verplichting om een akte van cessie te tekenen is vervallen, is het ambtelijk voorstel om deze toezegging af te voeren.

- 5) Toezegging: De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Aerdt (**D66**), toe dat het uitvoeringsverslag aan beide Kamers wordt gestuurd, waarschijnlijk in het voorjaar van 2025 ([T03911](#)).

Reactie ministerie: De Eerste Kamer wordt voor het einde van 2025 geïnformeerd. De Eerste Kamer wordt verzocht de eindtermijn te verlengen naar 31 december 2025.

Ambtelijk voorstel: de deadline van de toezegging verplaatsen naar 31 december 2025.

datum 25 november 2025

blad 3

- 6) Toezegging: De minister-president zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Meenen (**D66**), toe, in overleg met de Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme spoedig aan de slag te gaan om discriminatie en racisme (ook) binnen overheidsinstellingen tegen te gaan en in dit verband wetgeving voor te bereiden ([T03929](#)).

Reactie ministerie: Het kabinet betreft deze toezegging bij de reacties op de adviezen van de Staatscommissie discriminatie en racisme over een gelijkebehandelingsplicht voor de publieke sector (gepubliceerd op 4 september 2025) en over de Discriminatietoets Publieke Dienstverlening (lancering op 3 november 2025). De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 31 december 2025.

Ambtelijk voorstel: de deadline van de toezegging verplaatsen naar 31 december 2025.

MOTIES

- 1) Motie-Rosenmöller (**GroenLinks**) c.s. over de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie ([CXLVI, Y](#)).

Reactie ministerie: De motie is uitgevoerd. De Eerste Kamer is op 7 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, CXLVI, nr. AB). Het gedeelte van het dictum van de motie dat nog niet uitgevoerd is, is gericht aan de Eerste Kamer zelf. De Kamer wordt verzocht om de motie niet meer terug te laten komen in het jaarlijks rappel voor het ministerie van BZK.

Ambtelijk voorstel: in deze motie wordt de regering verzocht te reageren op de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie inclusief de daarover gevoerde gedachtewisseling. Met de brief van 7 juli 2023 (CXLVI, AB) heeft de regering gereageerd op de aanbevelingen en de gevoerde gedachtewisseling en heeft zij daarmee de motie, voor wat betreft het eerste gedeelte van het dictum, uitgevoerd.

Het tweede gedeelte van het dictum is gericht aan de Kamervoorzitter: *verzoekt de Voorzitter van deze Kamer een voorstel te doen hoe te komen tot uitwerking van de voorstellen van de parlementaire onderzoekscommissie voor de werkwijze van de Kamer bij de behandeling van nieuwe wetgeving en het rapport te delen met de Tweede Kamer.*

De Voorzitter heeft in mei 2023 een brief aan de Kamer gestuurd over de aanbevelingen uit het rapport van de parlementaire onderzoekscommissie en over het rapport van de werkgroep *Zelfevaluatie naar aanleiding van de toeslagenaffaire*. Sindsdien zijn de brief en de aanbevelingen uit beide rapporten herhaaldelijk onder de aandacht gebracht van de Kamer. Tevens zijn diverse aanbevelingen gecodificeerd in het Reglement van Orde van de Eerste Kamer of in andere relevante interne documenten. Vanaf de zomer van 2025 is gewerkt aan een overzicht van de concrete acties uit de voorgenoemde brief van de Voorzitter. Het overzicht is geagendeerd voor het overleg tussen Voorzitter en commissievoorzitters van 25 november 2025.

Ambtelijk voorstel is om de status van de motie te wijzigen in uitgevoerd.

datum 25 november 2025

blad 4

2) Motie-Kox (SP) c.s. over het plaatsen van de redactie van het algemeen verbod vóór de specifieke non-discriminatiegronden ([35.741, E](#))

Reactie ministerie: Dit voorjaar is gestart met een eerste verkenning naar de verduidelijking van de grond 'ras' in de Grondwet en de Awgb, mede naar aanleiding van de versterking die is opgenomen in het Nationaal programma tegen discriminatie en racisme 2022 om te onderzoeken of de grond ras in de Grondwet kan worden gewijzigd. Deze verkenning zit nog in de opstartfase. Ik verwacht uw Kamer begin 2026 te kunnen informeren over de bevindingen. Daarbij zal ook een besluit worden genomen of er aanleiding bestaat het algemeen verbod vóór de specifieke non-discriminatiegronden van artikel 1 van de Grondwet te plaatsen. De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 juli 2026.

Ambtelijk voorstel: de deadline van de motie verschuiven naar 1 juli 2026.

3) Motie-Hartog (Volt) c.s. over gefaseerde inwerkingtreding van de wet op Saba, Sint Eustatius en Bonaire ([36.210, F](#))

De motie is uitgevoerd. De Eerste Kamer is op 24 juni 2025 per brief geïnformeerd ([Kamerstukken I 2024/25, 36.210, nr. G](#)). Deze brief is in de commissievergadering BIZA op 1 juli 2025 besproken, maar de uitvoeringsstatus van deze motie is daarbij niet behandeld.

Ambtelijk voorstel: de brief van 24 juni 2025 is besproken in de commissievergadering van 1 juli 2025. De commissie heeft daarop besloten de status van de motie als 'deels uitgevoerd' aan te merken. Dit omdat de minister schrijft: 'De Bestuurscolleges hebben aangegeven dat zij, vanwege de uitvoerbaarheid in het licht van de specifieke eilandelijke omstandigheden, graag betrokken zijn bij het bepalen van een termijn voor het invoeren van de wetgeving.' (36210, G, p.5). Er wordt niet verwezen naar Saba. Ook over de 'voldoende ondersteuning vanuit het ministerie' wordt niet gesproken in de brief.

Ambtelijk voorstel: de status van de motie niet wijzigen (thans: deels uitgevoerd) om zo de inwerkingtreding van de wet op de eilanden te blijven monitoren.

4) Gewijzigde motie-Van der Goot (OPNL) c.s. over corrigeren van te lage inflatieramingen binnen het gemeentefonds ([36.600 B, J](#))

De motie is uitgevoerd. In de bijlage van de miljoenennota 2026 is gereageerd op deze motie ([Kamerstukken II 2025/26, 36.800, nr. 1, p. 107](#)). Dit betreft weliswaar een Tweede Kamerstuk, maar wordt op 18 november 2025 door de Eerste Kamer behandeld bij de Algemene Financiële Beschouwingen.

Ambtelijk voorstel: oordeel over de status van de motie (thans: niet uitgevoerd) wordt overgelaten aan de commissie.